

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Contactpersoon
Vera van der Molen (Cft)
Datum
12 maart 2013
Ons kenmerk
Cft 201300171
Pagina
1/7

Telefoonnummer
+5999 461 9081
E-mail
info@cft.an
Uw kenmerk

Bijlagen
-

Onderwerp
FMR / 4e uitvoeringsrapportage 2012

Geachte heer Jardim,

Op 15 februari heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de Financiële Maand Rapportage (FMR) ontvangen over de maand december. In deze FMR zijn tevens de (verwachte) financiële uitkomsten over het jaar 2012 opgenomen. Op 4 maart is tussen uw ministerie en het Cft overeengekomen deze FMR te beschouwen als de vierde uitvoeringsrapportage die op uiterlijk 15 februari bij het Cft ingediend had moeten zijn, conform artikel 18.1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet). Deze FMR is tevens aangeboden aan de Staten van Curaçao, wat ook het geval dient te zijn bij een uitvoeringsrapportage. Omwille van een volledige informatievoorziening aan de Staten is deze brief tevens in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Aangezien de FMR in eerste instantie niet bedoeld is om te dienen als uitvoeringsrapportage, ontbreekt er onder andere informatie over de voortgang van de voorgenomen maatregelen en de verbeteringen in het financieel beheer. Voor wat betreft de voortgang van de voorgenomen maatregelen heeft het Cft recentelijk een stand van zaken omtrent de maatregelen ontvangen welke voor het Cft belangrijke input is om de voortgang van de uitvoering van de begroting 2013 te monitoren. Voor de overige informatie stelt uw ministerie een uitgebreidere rapportage op die in april in concept wordt aangeboden aan het Cft en die uiterlijk 15 mei in definitieve vorm zal worden verzonden aan de Staten en het Cft.

Tevens is afgesproken dat vanaf heden de FMR aan het einde van het kwartaal gelijk wordt gesteld aan een uitvoeringsrapportage. In praktische zin betekent dit dat de FMR van die maand wordt aangevuld met informatie over de voorgenomen maatregelen en het financieel beheer.

Met het aanbieden van de FMR over maart 2013, tegelijk de eerste uitvoeringsrapportage, zal dit het geval zijn. Daarnaast zullen de komende FMR's over 2013 standaard een update van de cijfers over 2012 bevatten, totdat de jaarrekening over 2012 is ontvangen, uiterlijk op 31 augustus 2013. Op deze wijze wordt stroomlijning en verlichting van de rapportagevereisten op een doelmatige wijze bereikt.

In het vervolg van deze brief wordt op hoofdlijnen ingegaan op de FMR en de voortgang van de maatregelen. Een gedetailleerdere analyse is te vinden in de bijlage bij deze brief.

Resultaat gewone dienst

Uit de rapportage blijkt dat de prognose over 2012 een tekort is van ANG 84,3 miljoen op de gewone dienst. Het geraamde resultaat op de gewone dienst verschilt sterk van hetgeen in de derde uitvoeringsrapportage werd gepresenteerd, aangezien destijds nog werd uitgegaan van een overschot van circa ANG 10 miljoen. Wel komt het geraamde tekort van ANG 84 miljoen overeen met het tekort over 2012 zoals door Curacao gepresenteerd in de begroting 2013. Dit tekort is nog niet definitief, maar in ieder geval is duidelijk dat 2012 wederom met een tekort op de gewone dienst zal worden afgesloten. In lijn met de Rijkswet zal dit tekort in de komende jaren gecompenseerd moeten worden teneinde reserves en liquiditeitspositie op peil te houden.

Het tekort van ANG 84,3 miljoen bestaat uit zowel overschrijdingen aan de lastenkant als uit een tekort aan de batenkant. Voor wat betreft de lastenkant geldt dat de uitgaven aan sociale zekerheid ANG 95 miljoen hoger uit komen dan begroot in de vastgestelde begroting en ANG 31 miljoen vergeleken met de stand uit de niet-vastgestelde begrotingswijzigingen. Aangezien de sociale fondsen geen vermogen hebben om op in te kunnen teren, dient de overheid voor dekking van dit tekort te zorgen.

De ontvangsten vallen tegen met name op het gebied van de omzetbelasting (ANG 31,1 miljoen lager dan begroot), de ontvangsten uit dividenden (ANG 24,1 miljoen lager dan begroot) en de verkoop van goederen & diensten (ANG 28,8 miljoen lager dan begroot). In de FMR wordt er rekening mee gehouden dat een deel van deze ontvangsten nog wel zullen plaatsvinden; het Cft vraagt zich af of dit realistisch is en ziet daarentegen risico's dat het gestelde tekort van ANG 84,3 miljoen hoger kan uitvallen.

Om deze risico's in kaart te brengen, heeft het Cft enkele vragen en opmerkingen bij deze FMR. Het Cft ontvangt graag binnen twee weken een reactie:

- Graag ontvangt het Cft een nadere onderbouwing van de prognose inzake de andere inkomsten. In de ogen van het Cft worden deze hoog ingeschat terwijl niet duidelijk is waar deze ontvangsten vandaan (gaan) komen;
- Graag verneemt het Cft of de voorgenomen uitgaven ter compensatie van tekorten bij de SVB zijn afgestemd met de SVB en ontvangt het een onderbouwing waaruit blijkt dat de gereserveerde middelen hiervoor toereikend zijn.

Liquiditeitspositie

Over heel 2012 zijn de liquide middelen afgenomen van ANG 320,8 miljoen naar ANG 185,5 miljoen. Hoewel dit niet alleen wordt veroorzaakt door tekorten op de gewone dienst maar ook het gevolg is van een afgenomen crediteurenstand, vormt de daling in de liquide middelen een risico voor de overheidsfinanciën.

Voortgang maatregelen

Als gevolg van het feit dat de financiële maandrapportage wordt gebruikt om te rapporteren over de uitvoering van de begroting, ontbreekt in deze rapportage zoals reeds gememoreerd informatie over de voortgang van te implementeren maatregelen en de verbeteringen van het financieel beheer. Met het Cft is afgesproken dat Curaçao in de eerste uitvoeringsrapportage 2013 (een uitgebreide versie van de FMR over maart) deze informatie weer opneemt in de rapportage. Het Cft heeft van Curaçao recentelijk separaat een actuele stand van zaken omtrent de maatregelen ontvangen. Deze informatie is belangrijke input om de voortgang van de uitvoering van de begroting 2013 te monitoren.

Conclusie

Het Cft is van mening dat de FMR die het ministerie van Financiën maandelijks aan de Staten van Curaçao en aan het Cft aanbiedt, een nuttig en volledig sturingsinstrument is en, in uitgebreidere vorm, kan dienen als uitvoeringsrapportage. De FMR bevat namelijk het cijfermateriaal waar de uitvoeringsrapportage om vraagt indien deze ieder kwartaal wordt uitgebreid met beleidsmatige en kwalitatieve informatie over het verloop van het begrotingsproces, de voortgang van de voorgenomen maatregelen en de verbetering van het financieel beheer. Tevens wordt er in de FMR informatie verstrekt over de overheidsentiteiten.

Voor wat betreft de resultaten op de gewone dienst voorziet Curaçao een tekort van ANG 84,3 miljoen. Het uiteindelijke tekort is afhankelijk van diverse ontvangsten en lasten die nog verwerkt dienen te worden. Curaçao zal in lijn met de bepalingen van de Rijkswet in een suppletoire begroting moeten aangeven hoe dit tekort in de komende jaren wordt gecompenseerd teneinde reserves en liquiditeitspositie op peil te houden.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof.dr. A.F.P. Bakker

Kenmerk
Cft 201300171
Blad
4/7

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Curaçao
De secretaris generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao

Bijlage: Nadere analyse en informatieverzoek

In z'n algemeenheid geldt dat de FMR informatie geeft per economische categorie over de realisaties en prognoses over 2012, maar dat de duiding daarbij veelal summier is. Daardoor is het niet mogelijk een goed beeld te krijgen van de verklaringen waardoor de realisaties afwijken van de begroting, terwijl deze afwijkingen in sommige gevallen substantieel zijn. Het Cft is van mening dat de FMR veel informatie geeft en cijfermatig grotendeels volledig is. De toevoeging van onderbouwingen zorgt ervoor dat helder wordt waarop gestuurd moet worden en leidt ertoe dat de FMR (na elk kwartaal, dus die als substituut voor de uitvoeringsrapportage) vanaf de eerste uitvoeringsrapportage over 2013 gebruikt kan worden als beheersinstrument waarmee bijgestuurd kan worden.

Aangezien in deze FMR een uitgebreide onderbouwing nog ontbreekt, zal hieronder kort de meest in het oog springende onderdelen worden langs gelopen.

Belasting en niet-belastinginkomsten

In de FMR wordt de realisatie afgezet tegen een prognose opgesteld door uw ministerie. Niet alle baten uit deze prognose zijn onderbouwd in de FMR waardoor het voor het Cft lastig is te beoordelen of deze prognose realistisch is. Derhalve heeft het Cft er voor gekozen de realisatie af te zetten tegen de vastgestelde begroting 2012.

In de FMR is aangegeven dat Curaçao verwacht ANG 1.707,8 miljoen te ontvangen over heel 2012. Dit is een verschil van ANG 58,4 miljoen met de realisatie ultimo 2012 ad ANG 1649,4 miljoen, veroorzaakt door enkele stelposten zoals het nog verwerken van ontvangsten van belastingsoorten maar ook de voorziening BRK-ontvangsten. Het meenemen van deze incidentele baat is nog afhankelijk van de uitspraak van de rechter hieromtrent. Daarnaast is in de prognose nog ANG 24,1 miljoen extra aan dividendopbrengsten en ANG 28,8 miljoen extra aan verkoop van goederen & diensten opgenomen (totaal ANG 52,9 miljoen). Het Cft vraagt zich af of het realistisch is dat dit daadwerkelijk nog ontvangen zal worden en of het daarmee consequenties heeft voor het geschatte tekort van ANG 84,3 miljoen. Graag ontvangt het Cft hier een onderbouwing van.

In de vastgestelde begroting 2012 is rekening gehouden met ANG 1723,4 miljoen aan baten. De realisatie blijft hier ANG 74 miljoen op achter en de prognose ANG 14,6 miljoen.

BATEN (ANG, x 1000)	Begroting 2012¹	Realisatie 2012	Prognose 2012
Belastingontvangsten	1501,1	1468,6	1481,7
Niet-belastingontvangsten	222,3	180,8	226,1
Totaal	1723,4	1649,4	1707,8
Verschil tov begroting		-74	-14,6

Voor zowel de belastingontvangsten als voor de niet-belastingontvangsten vallen de baten tegen. Voor wat betreft de belastingontvangsten is er met name een tekort op het gebied van de omzetbelasting die was begroot voor ANG 394,6 miljoen. Ook de accijnzen vallen tegen. Op het gebied van de niet-belastingontvangsten is het tekort met name veroorzaakt door het niet ontvangen van dividenden (begroot: ANG 25,7 miljoen, ontvangen: ANG 2,5 miljoen).

Om in 2013 het risico te verkleinen dat zulke tegenvallers zich voordoen, zijn in de vastgestelde begroting 2013 realistischere ramingen opgenomen. Een goed voorbeeld hiervan zijn de dividendramingen.

Sociale zekerheid

In de FMR worden de uitgaven aan sociale zekerheid geraamd op ANG 516 miljoen, wat fors boven de begrote uitgaven ligt - in de begroting werd uitgegaan van ANG 421 miljoen, in de daaropvolgende (niet-vastgestelde) begrotingswijzigingen is dit verhoogd tot ANG 481 miljoen. De overschrijdingen zijn het gevolg van tekorten in de verschillende zorgfondsen bij de SVB. Voor deze tekorten dient de overheid dekking te leveren, aangezien deze fondsen geen vermogen hebben om op in te kunnen teren. Het Cft is blij dat de overheid hiervoor middelen reserveert en aangeeft dat hieruit nog verplichtingen voortvloeien, maar vraagt zich wel af of de tekorten zijn afgestemd met de SVB en dus of de opgenomen verplichtingen voldoende zijn.

Overheidsvennootschappen en stichtingen

In de FMR wordt maandelijks gerapporteerd wat de stand van zaken is op het gebied van de overheidsentiteiten. Het Cft is verheugd dat de financiële situatie van de overheidsvennootschappen, instellingen voortvloeiende uit wetgeving en de stichtingen steeds uitgebreider in kaart wordt gebracht, ondanks het feit dat van vele entiteiten de meest recente jaarrekeningen ontbreken.

Uit de analyse in de FMR blijkt dat bij meerdere overheidsentiteiten de financiële situatie zorgelijk is. Wanneer het grote entiteiten betreft kan dit een risico zijn voor de begroting van Curaçao. Daarnaast valt op dat er meerdere onderlinge vorderingen en schulden bestaan waarbij er geen overeenstemming is tussen de twee betrokken partijen. In de meeste gevallen is dit tussen een overheidsvennootschap en de overheid in enge zin zelf.

¹ De eerste BW 2012, NvW op de eerste BW 2012 en de tweede BW 2012 zijn aan de Staten aangeboden ter behandeling, maar op dit moment nog niet goedgekeurd of vastgesteld. De oorspronkelijk vastgestelde begroting 2012 wordt met deze BW's aangepast naar ANG 1570,4 miljoen voor de belastingontvangsten en ANG 287,4 miljoen voor de niet-belastingontvangsten. Indien deze wijzigingen alsnog worden vastgesteld, resteert een tekort van ANG 145,4 miljoen ten opzichte van de begroting.

Kenmerk
Cft 201300171
Blad
7/7

Met ingang van de FMR van december is er ook een overzicht van enkele stichtingen opgenomen. Van vele stichtingen is de jaarrekening over 2011 niet beschikbaar waardoor het overzicht niet compleet is. Om een realistisch beeld te kunnen vormen over de financiële situatie van de overheidsentiteiten is het noodzakelijk dat deze entiteiten zo spoedig mogelijk de meest recente jaarrekeningen presenteren, daarnaast beveelt het Cft aan om meer inzicht te verkrijgen in de vorderingen en schulden tussen de overheid in enge zin en de overheidsentiteiten, alsmede tussen de overheidsentiteiten onderling.